

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 18/2019
11.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Јасмине Васовић, Веска Крстајића и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Бранислава Савића и др, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости: браниоца окривљених Зорана Николића и Горана Николића, адвоката Боровоја Боровића; браниоца окривљеног Ивана Дајића, адвоката Вићентија Даријевића; бранилаца окривљеног Дејана Ћулума, адвоката Светозара Павловића и Слободана Павловића и браниоца окривљеног Бранислава Савића, адвоката Тихомира Димковића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-ПО1 25/2016 од 29.12.2017. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-ПО1 24/18 од 22.03.2019. године, на седници већа одржаној дана 11.07.2019. године, једногласно је, донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Ивана Дајића и окривљеног Бранислава Савића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-ПО1 25/2016 од 29.12.2017. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-ПО1 24/18 од 22.03.2019. године, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев браниоца окривљеног Бранислава Савића, **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољен.

ОДБАЦУЈУ СЕ, као недозвољени, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Зорана Николића и Горана Николића и бранилаца окривљеног Дејана Ћулума, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-ПО1 25/2016 од 29.12.2017. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-ПО1 24/18 од 22.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-ПО1 број 25/2016 од 29.12.2017. године, између осталих, окривљени **Бранислав Савић** оглашен је кривим због извршеног кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела

из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и због извршеног кривичног дела фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од пет година и новчана казна у износу од 120.000,00 динара, те му је опозвана условна осуда изречена пресудом Основног суда у Зрењанину К 127/13 од 02.04.2013. године и узета као утврђена казна затвора у трајању од шест месеци, због извршеног кривичног дела ометање овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности и одржавања јавног реда и мира из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру РС, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од пет година и 10 месеци, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 01.02.2016. године до 17.03.2016. године, и новчану казну у износу од 120.000,00 динара коју је дужан платити, као у изреци пресуде, а у противном ће иста бити замењена казном затвора, као у изреци пресуде, с`тим да иста не може бити дужа од шест месеци; окривљени **Иван Дајић** оглашен је кривим због извршеног кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и због извршеног кривичног дела фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од четири године и пет месеци и новчана казна у износу од 120.000,00 динара, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од четири године и осам месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 06.11.2015. до 17.03.2016. године и новчану казну у износу од 120.000,00 динара коју је дужан платити, као у изреци пресуде, а у противном ће иста бити замењена казном затвора, као у изреци пресуде, с`тим да иста не може бити дужа од шест месеци; окривљени **Дејан Ђулум** оглашен је кривим због извршеног кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и због извршеног кривичног дела фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од три године и осам месеци и новчана казна у износу од 120.000,00 динара, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од четири године у коју му је урачунато време проведено у притвору од 01.02.2016. до 17.03.2016. године и новчану казну у износу од 120.000,00 динара коју је дужан платити, као у изреци пресуде, а у противном ће иста бити замењена казном затвора, као у изреци пресуде, с`тим да иста не може бити дужа од шест месеци; окривљени **Зоран Николић** оглашен је кривим због извршеног кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и због извршеног кривичног дела фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од четири године и четири месеца и новчана казна у износу од 120.000,00 динара, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од четири године и шест месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 06.11.2015. до 17.03.2016. године и новчану казну у износу од 120.000,00 динара коју је дужан платити, као у изреци пресуде, а у противном ће иста бити замењена казном затвора, као у изреци пресуде, с`тим да иста не може бити дужа од шест месеци и окривљени **Горан Николић** оглашен је кривим због извршеног кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и због извршеног кривичног дела фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од четири године и четири месеца и новчана

казна у износу од 120.000,00 динара, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од четири године и шест месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 06.11.2015. до 17.03.2016. године и новчану казну у износу од 120.000,00 динара коју је дужан платити, као у изреци пресуде, а у противном ће иста бити замењена казном затвора, као у изреци пресуде, с тим да иста не може бити дужа од шест месеци.

Истом пресудом, између осталих, окривљенима Ивану Дајићу, Горану Николићу, Зорану Николићу, Браниславу Савићу и Дејану Ћулуму је изречена мера безбедности одузимање предмета, у смислу члана 87. КЗ, као у изреци пресуде, те је на основу члана 91. и члана 92. став 1. КЗ и члана 538. став 1. и 2. и члана 541. ЗКП одузета имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела, између осталих, од окривљеног Бранислава Савића и Дејана Ћулума који су обавезани да солидарно накнаде износ од 4.950 евра, у динарској противвредности по званичном курсу НБС на дан исплате, у корист буџетских средстава РС, у року од 60 дана, по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, те су обавезани да суду накнаде трошкове кривичног поступка, као у изреци пресуде и паушала, као у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-ПО1 24/18 од 22.03.2019. године усвајањем жалби бранилаца окривљеног Ивана Дајића, браниоца окривљеног Бранислава Савића, браниоца окривљеног Дејана Ћулума, бранилаца окривљених Зорана Николића и Горана Николића и браниоца окривљеног Зорана Николића и Горана Николића, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-ПО1 25/2016 од 29.12.2017. године, само у делу одлуке о кривичној санкцији тако што је Апелациони суд у Београду, у односу на окривљеног **Бранислава Савића** укинуо одлуку о опозивању условне осуде након чега му је задржао као правилно утврђене појединачне казне и то за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ казну затвора у трајању од шест месеци и кривично дело фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ казну затвора у трајању од пет година и новчану казну у износу од 120.000,00 динара, те је окривљеном **Ивану Дајићу** и то за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ утврдио казну затвора у трајању од пет месеци и за кривично дело фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ казну затвора у трајању од четири године и два месеца и новчану казну у износу од 120.000,00 динара; окривљеном **Дејану Ћулуму** за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ утврдио казну затвора у трајању од пет месеци и за кривично дело фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ казну затвора у трајању од три године и четири месеца и новчану казну у износу од 120.000,00 динара; окривљеном **Зорану Николићу** за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ утврдио казну затвора у трајању од пет месеци и за кривично дело фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ казну затвора у трајању од три године и шест месеца и новчану казну у износу од 120.000,00 динара и окривљеном **Горану Николићу** за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ утврдио казну затвора у трајању од пет месеци и за кривично дело фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ казну затвора у трајању од три године и шест месеца и новчану казну у износу од

120.000,00 динара, за која су првостепеном пресудом оглашени кривим, па их је на основу одредаба члана 60. и 63. КЗ осудио на јединствене казне затвора и то: окривљеног **Бранислава Савића** у трајању од пет година и четири месеца уз урачунавање времена проведеног у притвору од 01.02.2016. до 17.03.2016. године и новчану казну у износу од 120.000,00 динара; окривљеног **Ивана Дајића** у трајању од четири године и шест месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору од 06.11.2015. до 17.03.2016. године и новчану казну у износу од 120.000,00 динара; окривљеног **Дејана Ћулума** у трајању од три године и шест месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору од 01.02.2016. до 17.03.2016. године и новчану казну у износу од 120.000,00 динара; окривљеног **Зорана Николића** у трајању од четири године уз урачунавање времена проведеног у притвору од 06.11.2015. до 17.03.2016. године и новчану казну у износу од 120.000,00 динара и окривљеног **Горана Николића** у трајању од четири године уз урачунавање времена проведеног у притвору од 06.11.2015. до 17.03.2016. године и новчану казну у износу од 120.000,00 динара с`тим да су окривљени обавезани да новчане казне плате у року од 30 дана, по правноснажности пресуде, а у противном ће исте бити замењене казном затвора, као у изреци пресуде, али да казна затвора не може бити дужа од шест месеци, док су у преосталом делу изјављене жалбе браниоца окривљеног Ивана Дајића, браниоца окривљеног Бранислава Савића, браниоца окривљеног Дејана Ћулума, бранилаца окривљеног Зорана Николића и окривљеног Горана Николића и браниоца окривљених Зорана Николића и Горана Николића и у целости жалбе Тужиоца за организовани криминал и браниоца окривљеног Зорана Радојчина одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљених Зорана Николића и Горана Николића, адвокат Боровоје Боровић због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП уз предлог Врховном касационом суду да утврди да је предметни захтев основан, да утврди повреде закона на које је указано и да побијане пресуде укине и предмет врати на поновно суђење или да исте преиначи;

- бранилац окривљеног Ивана Дајића, адвокат Вићентије Даријевић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 1) ЗКП у вези са одредбом члана 485. став 4. ЗКП, уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев, побијане пресуде укине и предмет врати на поновни поступак и одлуку или да исте преиначи тако што ће усвојити жалбу браниоца против првостепене пресуде и ослободити окривљеног Ивана Дајића, као и да одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи у складу са одредбом члана 488. став 3. ЗКП;

- браниоци окривљеног Дејана Ћулума, адвокати Светозар Павловић и Слободан Павловић „из разлога наведених у члану 485. став 1, 2. и 4. ЗКП“ уз предлог Врховном касационом суду да побијане пресуде преиначи тако што ће блаже казнити окривљеног Дејана Ћулума или да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање и

- бранилац окривљеног Бранислава Савића, адвокат Тихомир Димковић због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 185. став 4. ЗКП уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев, те да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду напоновно одлучивање.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, након чега је одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоце окривљених, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке члана 488. став 2. ЗКП, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви поднети, те је по оцени навода и предлога у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Ивана Дајића, адвоката Вићентија Даријевића и окривљеног Бранислава Савића, адвоката Тихомира Димковића су неосновани.

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Зорана Николића и Горана Николића, адвоката Боривоја Боровића и бранилаца окривљеног Дејана Ђулума, адвоката Светозара Павловића и Слободана Павловића, су недозвољени.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног Ивана Дајића, адвоката Вићентија Даријевића се неосновано указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводима да се побијане правноснажне пресуде заснивају на писаним доказима прибављеним противно важећем правном поретку у Републици Србији и противно ЗКП-у. Одбрана, пре свега, указује на писане доказе прибављене од полицијских органа Републике Чешке чије извођење је предложио Тужилац за организовани криминал РС, а чије издвајање из списка предмета је предлагала одбрана окривљеног и то: стручно мишљење Криминалистичког института у Прагу од 02.11.2015. године са додатком од 25.11.2015. године и 28.12.2015. године, Извештај Јединице за откривање организованог криминала Одељења криминалне полиције Испоставе Теплице од 15.12.2016. године, те допис МУП-а РС ДП 03/4-5 СТР. пов. број 230-306/14 са информацијама Чешке полиције од 15.09.2015. године. Надаље, одбрана као незаконите доказе означава и пресуде, донете у Републици Чешкој: Окружног суда у Брну од 26.09.2016. године и Врховног суда у Оломоуцу од 09.02.2017. године.

Међутим, како је наведена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са идентичним разлозима већ истицана, у поступку по редовном правном леку, Врховни касациони суд прихватајући разлоге жалбеног суда, који је жалбене наводе оценио неоснованим, дате на странама 9, 10 и 13 другостепене пресуде, као довољне, јасне и аргументоване на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Надаље, такође и захтевом браниоца окривљеног Бранислава Савића, адвоката Тихомира Димковића се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, али уз следеће наводе. Наиме, одбрана налази да се побијане правноснажне пресуде заснивају на исказу сведока

АА који је специјалиста за утврђивање аутентичности новца у Народној банци Србије, а како исто лице није вештак, у смислу одредбе члана 114. ЗКП-а, то, по ставу одбране, његов исказ је доказ на коме се пресуде не могу заснивати.

С`обзиром на то да је иста битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП са идентичним разлозима већ истицана у жалби на првостепену пресуду, то Врховни касациони суд прихватајући у свему разлоге другостепеног суда, који је жалбене наводе оценио неоснованим, дате на страни 16 другостепене пресуде, на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Захтевом браниоца окривљеног Ивана Дајића се указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1. ЗКП уз образложење да описом инкриминисаних радњи, у изреци првостепене пресуде, нису обухваћена сва битна обележја кривичног дела из члана 346. и 223. КЗ, за које је окривљени Иван Дајић оглашен кривим и осуђен. Одбрана налази да не постоји конкретизирана намера да је окривљени члан криминалне групе, те се не наводи критеријум по коме се утврђује да ли се ради о групи или организованој криминалној групи у смислу члана 346. Кривичног законика.

Међутим Врховни касациони суд и ове наводе у поднетом захтеву оцењује као неосноване.

Из чињеничног описа радњи, изнетих у изреци првостепене пресуде, произилази да је „окривљени Иван Дајић у означеним местима у Републици Србији и означеном временском периоду, поступао у оквиру организоване криминалне групе за деловање током одређеног временског периода у циљу вршења кривичног дела фалсификовање новца из члана 223. КЗ (за које је запређена казна затвора од четири године или тежа казна) и стицања финансијске користи, чији су организатори окривљени Зоран Радојчин и Љубомир Мркајић, чије активности је окривљени Иван Дајић прихватио као своје, тако што је од припадника ове организоване криминалне групе прибављао и преузимао лажни новац, те на наведени начин прибавио 352 лажне новчанице у апоенима од 100 УСД (35.200 УСД) у намери да исти стави у оптицај као прави и предао их припадницима ове организоване криминалне групе, окривљенима Зорану Николићу и Горану Николићу ради даље дистрибуције и стављања у оптицај, што су они и учинили ... али како до даље продаје није дошло исти лажни новац је враћен окривљеном Ивану Дајићу ... тако да је предметни лажни новац пронађен у комби возилу власништво окривљеног Ивана Дајића ... при чему је окривљени био способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела и његове забрањености, чије је извршење хтео“. Дакле, на наведени начин су определене све чињенице и околности у вези обележја кривичних дела, како објективне - које се односе на саму радњу извршења окривљеног, тако и субјективне - које се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног Ивана Дајића, које представљају законска обележја кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ и кривичног дела фалсификовање новца из члана 223. став 3. у вези става 2. КЗ, те су супротни наводи у захтеву браниоца окривљеног Ивана Дајића, адвоката Вићентија Даријевића, у погледу постојања повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног Бранислава Савића, адвоката Тихомира Димковића се указује да су првостепена и другостепена пресуда донете противно одредби члана 185. став 4. ЗКП, с`обзиром на то да се исте заснивају на извештајима прикривеног иследника, из чије садржине се може закључити да је прикривени иследник подстрекао окривљеног Дејана Ћулума да набавља фалсификоване новчанице.

Врховни касациони суд налази да, како се изнетим наводима указује на повреду одредбе члана 185. став 4. ЗКП која, у смислу члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП, не представља законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца, је захтев у наведеном делу недозвољен, због чега је одбачен.

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Николића и Горана Николића, адвоката Боривоја Боровића и бранилаца окривљеног Дејана Ћулума, адвоката Светозара Павловића и Слободана Павловића су недозвољени.

Захтевом браниоца окривљених Зорана Николића и Горана Николића, адвоката Боривоја Боровића се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, које представљају законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца. Међутим, супротно одредби члана 484. ЗКП исте повреде нису одређене односно нису конкретизоване. Врховни касациони суд је, приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног везан разлозима из члана 485. став 1. у вези става 4. ЗКП, делом и правцем побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, како је то изричито прописано чланом 489. став 1. ЗКП, те суд одлучујући по захтеву за заштиту законитости, уколико разлози и повреде закона нису изричито наведени, као у предметном захтеву, нема законских овлашћења да по службеној дужности тумачи и оцењује о којој се повреди закона ради, па је исти, у овом делу, одбачен, јер нема прописан садржај.

Захтевом истог браниоца, адвоката Боривоја Боровића се указује да не постоји доказ „изјава, предлог, прихватање предлога, вршење послова за рачун организатора и слично“ нити умишљај окривљених Зорана Николића и Горана Николића о постојању организоване криминалне групе.

Врховни касациони суд оцењује да се изнетим наводима оспорава утврђено чињенично стање као погрешно и непотпуно утврђено, односно да се указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП, која не представља законски разлог из члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца, те је захтев браниоца окривљених Зорана Николића и Горана Николића и у овом делу одбачен као недозвољен.

Захтевом браниоца окривљеног Дејана Ћулума, адвоката Светозара Павловића и Слободана Павловића се указује на повреду одредбе члана 185. став 4. ЗКП у вези са одредбом члана 16. став 1. и члана 84. ЗКП везано за постојање прикривеног иследника, међутим како означене повреде не представљају законски разлог, из члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП за подношење захтева

за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца, захтев је, у овом делу, одбачен као недозвољен.

Поред тога, захтевом истог браниоца се указује и на повреду закона из одредбе члана 439. тачка 2) ЗКП, која представља законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости, али уз изношење сопственог чињеничног става везано за висину прибављеног износа лажног новца и изношење сопственог става о постојању елемената кривичног дела везано за кривично дело фалсификовање новца из члана 223. став 2. односно став 3. КЗ, чиме се суштински указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП, која не представља законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца, те је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, применом члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Олгица Козлов,с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић